

دنوراني قاعدې تجويدې نوټ

سید احمد (زهین)

Ketabton.com

دنوراني قاعدې تجويدې نوټ

سید احمد (زهین)

1/10/

تجویدې نوټ

Helmar

S-A-Z

1/10/13

دنوراني قاعدي تجويدي نوٲ

ترتيب كوونكي اوليكوونكي: سيد احمد (ذهين)
كال: ٢٠٢١ ١ ١٣٩٩

دکتاب پيژندنه

دکتاب نوم	:	دنوراني قاعدي تجويدي نوبت
مرتب	:	سيداحمد(ذهين)
کمپوز	:	سيداحمد(ذهين)
تصحيح	:	سيداحمد(ذهين)
موبایل شميري	:	0784459425 / 0731317240
ایمیل ادرس	:	shaistasayedahmadzaheen@gmail.com
في سبوك	:	sayed ahmad zaheen

(ټول حقوق دليکوال سره محفوظ دي)

(ډالی دي وي ټولو هي وادوالوته)

(ددي کتاب هر ډول چاپ، کاپي او برقي نشر بغير د مؤلف د اجازي څخه منع دي)

فہرست

دصفحہ شمیرہ	عنوان
5	تجوید
5	اولہ، اودوہمہ کلیمہ
5	دحروفو کشول
5	حروفی مقطعات
5	حرکت، تنوین
6	وقف
6	تاح مدہ ورہ
6	ولار حرکات
6	مداصلی یا حروف مدہ
6	مدلین یا حروف لین
6	مدواجب متصل، مدجائز منفصل
6\7	الف، ہمزہ
7	ساکن
7	قلقلہ
7	درا قاعدی
7	ساکن، غنہ
7\8	دنون ساکن اوتنوین قاعدی
8	دمیم ساکن قاعدی

تجوید

تجوید: په لغت کې ښه کارکولو ته وايي. او په اصطلاح کې موږ ته د حروفو حق رابښی. د تجوید د علم موضوع: حروف هجاء یا الفاظي قرآني د الفباء ۲۹ توري دي. د تجوید د علم غرض: د قرآن کریم د تلاوت کولو په وخت کې خپله ژبه دخطا څخه ساتل دي. د تجوید د علم ارکان: څلور دي (صفتونه، مخرجونه، ترکیبي قاعدې، او په خپله ژبه سره مهنت کول). د تجوید د علم حکم: فرض کفایي دی او عمل ورباندې فرض عین دی. د تجوید د علم فایده: په دنیا او آخرت کې د الله (ج) رضا ده.

اوله، اوده هه کلیمه

اوله کلیمه طیبه: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ). ترجمه: نسته لایق د عبادت بغیر د الله (ج) څخه حضرت محمد (ص) د الله (ج) رسول دی دوه هه کلیمه شهادت: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ). ترجمه: زه شاهدي اداکوم د دې خبرې چې نسته لایق د عبادت بغیر د الله (ج) څخه او زه شاهدي اداکوم چې په تحقیق سره حضرت محمد (ص) چې دی بنده د الله (ج) او رسول د الله (ج) دی.

د حروفو کشول

یادونه: هر حرف چې له درو تورو څخه جوړوي د درو الف اندازه کشیږي درې الفه شپږ حرکتی کيږي. یادونه: هر حرف چې له دوو تورو څخه جوړوي د یو الف اندازه کشیږي یو الف دوه حرکتی کيږي. دوه حرکتی اندازه چې خلاصی گوتی بندي کړي او یابندي گوتی خلاصی کړي.

حروفی مقطعات

حروفو مقطعات: هغه حروفو ته ویل کيږي چې جلا جلا یعنی قطع قطع ویل کيږي. یادونه: د حروفو مقطعاتو په معنا یوازې او یوازې الله (ج) او رسول (ص) پوهیږي او حروف مقطعات د څو رسو صورتونو په سر کې راغلي دي.

حرکت، تنوین

حرکت: یوزور، یوزپر، یوپې ښ ته وايي. تنوین: دوه زوره، دوه زپره، دوه پې ښ ته وايي.

وقف

يادونه: په دوه زوره ډېرې وځي په الف بدلېږي.
يادونه: په دوه زېره، دوه پېښ، يوزور، يوزېر، او يو پېښ ډېرې وځي په ساکن کېږي.
ساکن: ډېرې يو توري وړغندی ولري.

تاح مده وره

تاح مده وره: هغه کوچنی ها ته ويل کېږي چې په سر دوه ټکي ولري.
يادونه: په تاح مده وره ډېرې وځي په الف بدلېږي.

ولاړ حرکات

ولاړ حرکات: ولاړ زور، ولاړ زېر، ډېرې پېښ ته وايي.
يادونه: ولاړ حرکات ديو الف اندازه کشيږي يامد باندې کېږي.
يادونه: په ولاړو حرکاتو ډېرې وځي په ولاړو حرکاتو بدلېږي.

مد اصلي يا حروف مده

مد اصلي يا حروف مده: درې توري دي (واو، الف، يا).
واو: ډېرې ساکن وي مخکې حرکت يې پېښ وي. (وَا).
الف: ډېرې ساکن وي مخکې حرکت يې زور وي. (فا).
يا: ډېرې ساکن وي مخکې حرکت يې زېر وي. (يا).

مدلين يا حروف لين

حروف لين يا مدلين: دوه توري دي (واو، يا).
واو: ډېرې ساکن وي مخکې حرکت يې زور وي. (وَا).
يا: ډېرې ساکن وي مخکې حرکت يې زور وي. (يَا).
يادونه: مدلين ځکه ورته وايي چې په نرمې سره ويل کېږي.

مدواجب متصل، مدجائز منفصل

مدواجب متصل: مدواجب متصل ددرو الف اندازه کشيږي، علامه يې (آ).
مدجائز منفصل: مدجائز منفصل ديو الف، دوه الف، درې الف په اندازه کشيږي.
خو بڼه خبره داده چې ددرو الف په اندازه يې کش کړو، علامه يې (آ).

الف، همزه

الف: هغه لکني ته وايي چې هيڅ حرکت او جټکه ونه لري (ا).

همزه: هغه لکني ته وايي چي حرکت او جٲکه ولري (أ).

ساکن

ساکن: چي يو توري ورغندی ولري. دورغندی وظيفه مخکي توري دځان سره جنگوي او يوځل ويل کيږي.

قلقله

قلقله: ساکنو حروفو ته حرکت ورکولو يا جٲکي ته وايي.

دقلقلي حروف: شپير دي. (ق، ط، ب، ج، د).

يادونه: هر ه کله چي دغه شپير حروف (ق، ط، ب، ج، د) ساکن وي نو هلته قلقله کيږي. جٲکه: لکه (أق، اِق، اُق) (أط، اِط، اُط).

درا قاعدي

درا قاعدي: دري داني دي.

۱ قاعده: که چيري را زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کيږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کيږي.

۲ قاعده: که چيري را ساکنه وي نو بيا يي مخکي توري ته يي گورو، که چيري زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کيږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کيږي.

۳ قاعده: که چيري را اودهغه څخه مخکي توري ساکن وي نو بيا دريم توري ته گورو، که چيري زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کيږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کيږي.

مشدد، غنه

مشدد: چي يو توري شد ولري. شد دري غاشو په رقم دی. اود شد وظيفه مخکي توري دځان سره ٲينگ جنگوي اودوهم ځل بيا ويل کيږي.

غنه: هر کله چي ميم او نون شد ولري هلته غنه کيږي.

دنون ساکن او تنوين قاعدي

دنون ساکن او تنوين قاعدي: څلور دي. (اظهار، ادغام، اخفاء، اقلاب).

اظهار: په لغت کي بنکاره کولو ته وايي، او په اصطلاح کي هر حرف دخپل مخرج څخه ايستل بي له غني ته اظهار وايي.

يادونه: داظهار ۶ حروف دي (ء، ه، ع، ح، غ، خ).

يادونه: هرکله چي دغه شپير (ء، ه، ع، ح، غ، خ) حروف دنون ساکن او تنوين وروسته راشي نو هلته اظهار کيږي. (وَنَحْرٌ، اَنْعَمْتُ، رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ).

ادغام: په لغت کې کې داخلولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې يوځايوالی دی، دحرف ساکن دحرف متحرک سره داسې يوځايوالی چې متحرک حرف مشدد وگرځي. او ژبه يو وار ورباندې پورته شي.

يادونه: ادغام په دوه ډوله دی.

۱: سره دغني: هرکله چې دغه څلور (ی، م، ن، و) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام سره دغني کيږي. (مَنْ رَبِّهِمْ).

۲: بېله غني: هرکله چې دغه دوه (ل، ر) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام بېله غني کيږي. (مَنْ يَقُولُ).

اقلاب: په لغت کې اړولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې يو حرف بدلول په بل حرف باندې سره دغني.

يادونه: داقلاب يو حرف (ب) دی.

يادونه: هرکله چې دنون ساکن اوتنوين وروسته (ب) راشي نو هلته اقلاب کيږي. (مَنْ مَبْعُدِ).

اخفاء: په لغت کې پټولو ته وايي. اوپه اصطلاح کې داظهار او ادغام مينځ کې يو حالت دي.

يادونه: داخفاء ۱۵ حروف دی. (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک).

يادونه: اخفاء هرکله چې دنون ساکن اوتنوين وروسته دغه (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک) حروف راشي هلته اخفاء کيږي.

دميم ساکن قاعدي

دميم ساکن قاعدي: درې دي. (ادغام متماثلين، اخفاء شفوي، اظهار شفوي).

ادغام متماثلين: هرکله چې دميم ساکن وروسته ميم راشي. هلته ادغام متماثلين کيږي. (لَهُمْ مَثَلًا)

اخفاء شفوي: هرکله چې دميم ساکن وروسته با راشي هلته اخفاء شفوي کيږي. (تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ).

اظهار شفوي: هرکله چې دميم ساکن وروسته (واو، فا) راشي هلته اظهار شفوي ياشداظهار کيږي. (لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ).

دنوراني قاعدي دتجويدې نوبت پای

ومن الله التوفيق

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**